

Principer för skötsel av vegetation vid fastigheterna Brösarp 12:129 och del av 5:5.

Inledning

Denna text är den grund på vilken den framtida skötseln kommer att baseras. Så länge området inte är projekterat kan inte en mer detaljerad skötselplan framställas. Texten utgör således endast riktlinjer i grova drag för hur skötseln ska genomföras.

Skötselplanen tar hänsyn, i främsta hand, till skogens värde för fritids- och naturvårdsintressen så att de värden som i dag finns vårdas och utvecklas för framtiden. Det tas inte hänsyn till skogens eventuella ekonomiska värde, och något intresse att öka detta finns inte.

Denna text illustreras av ritning L-13-004, samt L-13-005 Skissförslag – illustration.

Bilagor:

1. Ritning L-13-004 Skötselplan - skötselområden
2. Ritning L-13-005 Skissförslag – illustration
3. Inventering befintlig växtlighet
4. Träd – inventering och värdering

Områden - funktioner

Fastigheten har delats in i fyra olika områden, som har olika krav, vad gäller funktion, och därmed har olika växlighet och skötselkrav.

1. Naturmark

Naturområde som inte omedelbart berörs av exploatering. Detta naturområde kan dessutom indelas i olika bestånd, beroende på förekommande/dominerande arter. Främst handlar det här om bestånd som domineras av bok respektive tall.
(Illustreras på ritning L-13-004 med "naturmark" och "naturmark kompletterad med undervegetation")

2. Vägar

Ett ca sex meter brett område längs vägar, som kan ha krav på framkomlighet, sikt, bullerskydd mm.
(Illustreras på ritning L-13-004 med "vägar")

3. Exploaterat område

Område som berörs av exploatering, som efter byggnation kommer att återplanteras. Detta område är i dag huvudsakligen kalhygge och ungskog. Området kan sägas utgöra ridåzon mellan enskilda tomter. Det utgör också område för de boendes gemensamma aktiviteter. I detta område finns ett antal befintliga träd som betraktas som fredade individer.
(Illustreras på ritning L-13-004 med "vägar")

4. Tomter

Området kommer att skötas av varje enskild ägare, möjligen med undantag för de träd som betraktas som fredade individer.
(Illustreras på ritning L13-004 med "tomrätter")

Begreppet "fredade individer" syftar på befintliga träd som betraktas som så viktiga för områdets karaktär att de ska fredas för framtiden. Det innebär dock inte att man i en avlägsen framtid inte kan besluta fälla enstaka exemplar, för att ge plats för en ny generation mogna träd. Dessa träd befinner sig i område som exploateras och fredningen har som främsta uppgift att skydda träden under exploateringsperioden. Under denna period ska trädens stammar skyddas, t.ex. genom brädfodring, mot skada, samt tung trafik får ej förekomma så nära att rot eller rothals skadas.

Utöver fysiskt skydd kommer dessa träd att åsättas ett ekonomiskt värde, vilket kommer att vara underlag för framtida skadeståndskrav gentemot byggherre/entreprenör, vid händelse av skada/åverkan.

(Illustreras på ritning L13-004 med "träd, fredad individ" nummerade från 1-37. Se även bilaga 4 Träd – inventering och värdering)

I det nedanstående kommer de enskilda områdena att behandlas var för sig.

Områden - växtlighet

1. Naturmark

Blandat bestånd med huvudinriktning på bok (*Fagus sylvatica*), respektive tall (*Pinus silvestris*).

Detta område ska i huvudsak behålla sin nuvarande flora, men vid skötseln kommer huvudinriktningen vara att främja bokbeståndet, med inslag av ek. Krontaket kommer att hållas med sådan täthet att tillräckligt med ljus når marken för att gynna unga bokplantor.

I ett första skede kommer sly av främst rönn (*Sorbus aucuparia*) att röjas, som i dag konkurrerar om utrymme och ljus.

Områden som domineras av tall kommer att bibehålla denna vegetation. Den huvudsakliga insatsen kommer att bestå i avlägsnande av icke önskvärda arter, såsom gran och rönn.

I områdets periferi, mot idrottsplats/campingplats kommer området att avskämmas med brynplantering av mindre träd och buskar.

Mot väg 19, kommer även att kompletteras med brynplanteringar.

Skötsel

Naturnära skötsel alternativt blädning.

2. Vägar

Med tanke på framkomlighet och sikt kommer detta område att hållas något glesare än naturmarken. Närmast väg kommer befintliga, bevarade träd att successivt uppstammas så att fri höjd med 4,5 m över väg åstadkommes.

Området kommer att ha ett blandat bestånd med huvudinriktning på bok och ek, alternativt tall, i tillämpliga delar.

I områdets ytterkanter kan användas lägre träd, samt buskar, för att bilda ridå mellan väg och bebyggelse. Detta kan ske med i området redan existerande arter, såsom avenbok, fågelbär, hägg, skogsolvon, m.fl.

Skötsel

Naturnära skötsel alternativt blädning. Stora träd undviks närmast väg.

Fagning – beroende på hur tätt krontaket kommer att vara.

Slätter – beroende på hur tätt krontaket kommer att vara.

3. Exploaterat område

Fredade individer av äldre befintliga träd kommer att skyddas under exploateringen, samt vid avslutad byggnation få erforderlig vård, beskärning mm.

Efter avslutad byggnation kommer detta område att återplanteras med huvudsakligen bok och ek, samt i tillämpliga områden med tall.

Beståndet kommer i framtiden att hållas något glesare än Naturmarken, för att ge ett större ljusinsläpp till bostäderna.

Området kommer dessutom att planteras med undervegetation av lägre träd och buskar. Dessa kommer att bilda oregelbundna ridåzoner mellan enskilda tomter. Arter som kan komma att användas är fågelbär, hägg, hassel, skogsolvon, m.fl.

Området innehåller också partier, som det i framtiden kan finnas anledning att de får karaktären av naturmark (område 1.). Det handlar

främst om området SO om det exploaterade området, längs stengärdgården.

Skötsel

Naturnära skötsel alternativt blädning. Beståndet hålls något glesare än i naturmark.

Buskar beskårs med intervall om 3-5 år. Beskåringstyp den för arten lämpligaste.

Med glesare krontak kommer undervegetationen att växa kraftigare, inte minst gråset. Området kommer därför att få en skötsel som påminner om den man förr bedrev på lövångarna.

Det innebär att man på våren kommer att vårstäda, det vill säga att marken renkrattas från löv och pinnar och kvistar. Slåtter genomförs en gång om året.

4. Tomter

Fredade individer av äldre befintliga träd kommer att skyddas under exploateringen, samt vid avslutad byggnation få erforderlig vård, beskåring mm.

Tomtägaren kommer, efter avslutad byggnation, att stå för återplanteringen. Till hans hjälp kommer en "handbok" att upprättas, åt tomtägaren, i vilken denne får anvisningar om:

- Vilka planlösningar som är lämpliga att använda
- Vilka material och konstruktioner som är lämpliga att använda, vid t.ex. terrasser och kör- och gångvägar.
- Vilka växter som är lämpliga att använda.

I princip kan sägas att staket och andra konstruktioner, som är främmande i landskapet, inte kommer att tillåtas. Planlösningarna vad gäller plantering ska ansluta väl till landskapet, D.v.s. att friväxande buskage kommer att rekommenderas framför klippta häckar och att rabatter i dess gängse betydelse inte rekommenderas. Likaså ska klippt gräs ej förekomma.

Vid materialval ska i första hand naturmaterial användas, såsom trä, kalksten och singel (s.k. sjösingel).

Växtvalet ska anpassas till det naturligt förekommande, eventuellt kompletterat med arter som skulle kunna finnas i en likvärdig miljö.

Skötsel

Naturnära skötsel alternativt blädning. Beståndet hålls något glesare än i naturmark.

Buskar beskårs med intervall om 3-5 år. Beskåringstyp den för arten lämpligaste.

Lövångsskötsel på samma sätt som nämnt under "Exploaterat område". Området kommer att skötas av tomtägaren, möjligen med undantag av träd som betraktas som fredade individer.

Den tidigare nämnda "handboken" kommer även att beskriva hur området ska skötas.

Skötselregimer för Naturmark

Vid normalt skogsbruk (trakthygge) hade skogen, med en stor del träd med en ålder kring 120 år, betraktats som avverkningsmogen. Det innebär att området kalhuggits och ersatts med nyplantering.

Avsikten är i stället att åstadkomma en så naturlig skog som möjligt, med flera generationers träd från ungplantor till mogna träd. För att få till stånd föryngring kan en inledande röjning och gallring vara nödvändig, då skogen bitvis är kraftigt förslyad, med främst rönn. Dessutom kan det bli aktuellt att ta bort äldre, sämre individer, samt sådana som konkurrerar med individer som anses värda att spara.

Vilken skötsel filosofi som kommer att tillämpas i framtiden är ej ännu fastställt. Ingen av dem som diskuteras i dag kommer kanske inte att renodlat tillämpas, då dessa är inriktade främst på att få största möjliga ekonomiska avkastning från skogen. Ytterligare ett problem vid bestämningen av vilken skötselregim som ska tillämpas är att forskningen inom området inte kommit fram till en entydig slutsats om hur alternativet till trakthygge bör se ut. Nedan en redogörelse i grova drag av de skötsel filosofier som kan vara tillämpliga.

Trakthygge

Trakthygge är den traditionella metoden att sköta skog i Sverige, som innebär regelbundet återkommande kalhyggen. I detta sammanhang, med friluftss- och naturvårdsintressen, har metoden så stora nackdelar att den inte kan komma i fråga.

Naturnära skötsel

I både Danmark och Tyskland är naturnära skötselmetoder införda som praxis i stadsskogarna. Där överför man nu monokulturer och enskiktade bestånd till skiktade blandskogar. Orsaken är att man vill att dessa skogar skall skötas för att tillfredställa flera mål samtidigt.

I dessa tätbefolkade länder med relativt små skogsarealer behöver många skogsområden skötas för att ta tillvara virkesproduktionen, öka rekreativsmöjligheterna, öka den biologiska mångfalden och skydda miljön samtidigt. Stora förändringar i skogen orsakade av kalhyggen eller stormfällningar blir då något mycket negativt, och man strävar därför efter att skapa stabila skogsbestånd

Målet är att producera virke av inhemska trädslag utan kalhyggen och pesticider och samtidigt värna biologisk mångfald och miljö.

Skogsskötseln bygger huvudsakligen på naturlig föryngring och avverkning av enskilda träd, eller små grupper av träd. Kännedom om de olika trädslagens skuggtolerans är viktigt för att skapa önskad struktur, det vill säga i många fall flerskiktade blandskogar.

Blädning

Blädning är en gallring där skogen efter avverkningen är fullskiktad. En skog som sköts med upprepade blädningar sköts med skogsskötsel-systemet blädningsbruk. En fullskiktad skog har träd i alla storleks-klasser, från små plantor till stora träd, i alla delar av skogen, och det finns alltid fler små än stora träd.

Den fullskiktade skogen har ungefär samma utseende hela tiden och man kan alltså inte urskilja olika utvecklingsfaser

Rent definitionsmässigt är blädning och blädningsbruk inte begränsat till vissa trädslag eller marktyper, men det är bara skuggfördragande trädslag som kan skapa och upprätthålla fullskiktad skog. Plantor och småträd måste ha förmågan att överleva och växa under ett slutet bestånd. I Sverige är blädning därför i första hand aktuellt i granskog och eventuellt bokskog.

Ett karaktärsdrag hos fullskiktade skogar är att träden och plantorna är mycket ojämnt fördelade över arealen. I enskiktade skogar är träden normalt relativt jämnt fördelade. Självgallring gör dessutom att även en relativt ojämn föryngring med tiden jämnar ut sig. I fullskiktade skogar kvarstår däremot ojämnheten över tiden och både träd och plantor är normalt mycket ojämnt fördelade. Detta gör att blädningsskog alltid upplevs som luckig och gruppställd. Där finns fläckar med alla träd- och plantstorlekar representerade, men också små, homogena trädgrupper och även helt tomma fläckar - riktiga luckor. Det tycks inte heller finnas något enkelt samband mellan exempelvis trädens och plantornas rumsliga fördelning.

(”Skogsskötselserien nr 11, Blädningsbruk”, Skogsstyrelsen, 2009)

Naturvärden

”Vid blädningsbruk bär marken hela tiden ett relativt tätt bestånd av granskog. Blädningsbruk kan därför i sig antas vara mer gynnsamt än trakthyggesbruk för vissa marksvampar, skogsmesar, vissa kärlväxter och mossor, samt i viss mån även för hänglavor och barklevande lavar. Däremot bedöms inte arter knutna till död ved eller gamla träd gynnas, eftersom de största träden successivt skördas och mängden död ved som skapas inte är högre än vid trakthyggesbruk. För att gynna sådana arter måste man ta naturvårdshänsyn även inom ramen för blädningsbruk. Blädningsbruk i granskog bedöms dock generellt sett vara mer gynnsamt för den biologiska mångfalden än trakthyggesbruk.”
(*”Skogsskötselserien nr 11, Blädningsbruk”, Skogsstyrelsen, 2009*)

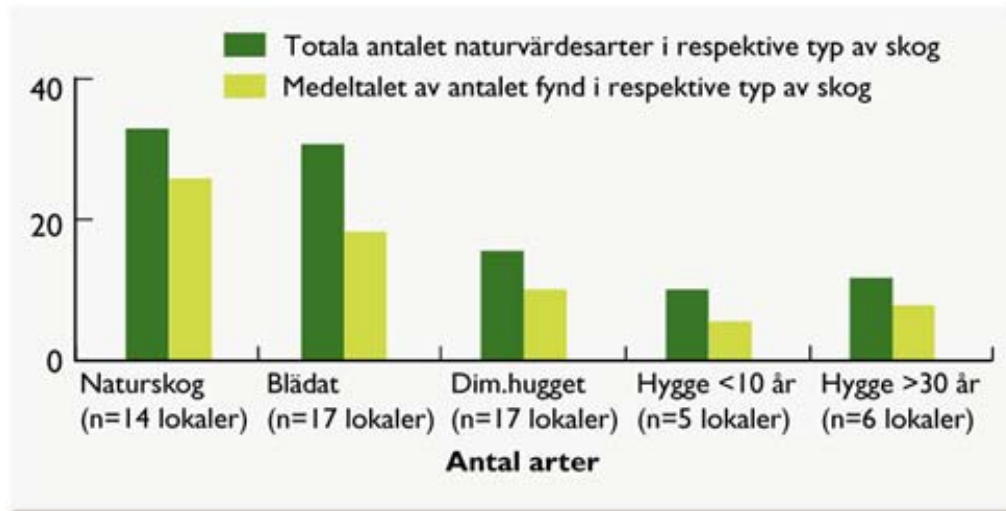

Illustration: Bo Persson

Det sammanlagda antalet funna naturvärdesarter i respektive typ av skog (grön stapel) och medeltalet av antalet fynd av naturvärdesarter i dessa skogar (gul stapel). Med naturvärdesarter avses rödlistade arter samt signalarter av lavar och vedlevande svampar. De undersökta skogarna är naturskog, skog som blädats en eller ett fåtal gånger, tidigare dimensionsavverkad skog samt ungskog uppkommen efter avverkning för mindre än 10 år sedan eller för mer än 30 år sedan. Baserad på en fältinventering i mellersta och södra Norrland av 65 provtytor. Källa: Kirppu & Dahlberg.

TECKENFÖRKLARING

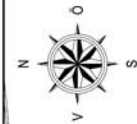
- BYGGNAD
- NATURMARK
- NATURMARK KOMPLETERAD MED UNDERVEGETATION
- VÄGAR
- EXPLOATERAT OMRÅDE
- TOMTRÄTTER
- TRÄD, FREDAD INDIVID

HÄNVISNINGAR

DENNA RITNING ILLUSTRERAR
DOKUMENTET "SKOTSELPLAN"
SE ÄVEN RITNING L-13-005
SKISSFÖRSLAG - ILLUSTRATION

Bet. / Ändringen avser	Datum	Sign.
Skiss		
Preliminärhandling		
Tockabjör Brosarp 12:129 och del av 5:5		
TRÄDGÅRDSMÄSTARN Yckerödsvägen 80 - Dalby www.tradgardsmastarn.se		
Sk. Nr.	Sk. Nr.	Per Christman
L-13-013	2013-09-09	Arkitekt
Skottsejlan skottsejlaråden		
Skala	Skissområde	
1:1000 (A1)	L-13-004	

Proj. / Ändringen avser	Datum	Sign.
Preliminärhandling		
Tockstjär Brosarp 12:129 och del av 5:5		
TRÄDGÅRDSMÄSTARN Vänerösvägen 80 • Bulby www.tradgardsmastarn.se		
Proj. nr	Per Christman	
13-013		
2013-04-30		
Skissförslag - illustration		
Skala	Projektnummer	
1:1000 (A1)	L-13-005	

Inventering av befintlig växtlighet

För att säkerställa att förutsättningar finns att återställa landskapet, efter exploatering har inventering av befintlig växtlighet genomförts. Denna har genomförts vid tre tillfällen under 2013.

På bifogad plan framgår var olika arter förekommer. Mindre bestånd har inte noterats.

Av planen framgår också utbredningen av skog som domineras av bok respektive tall.

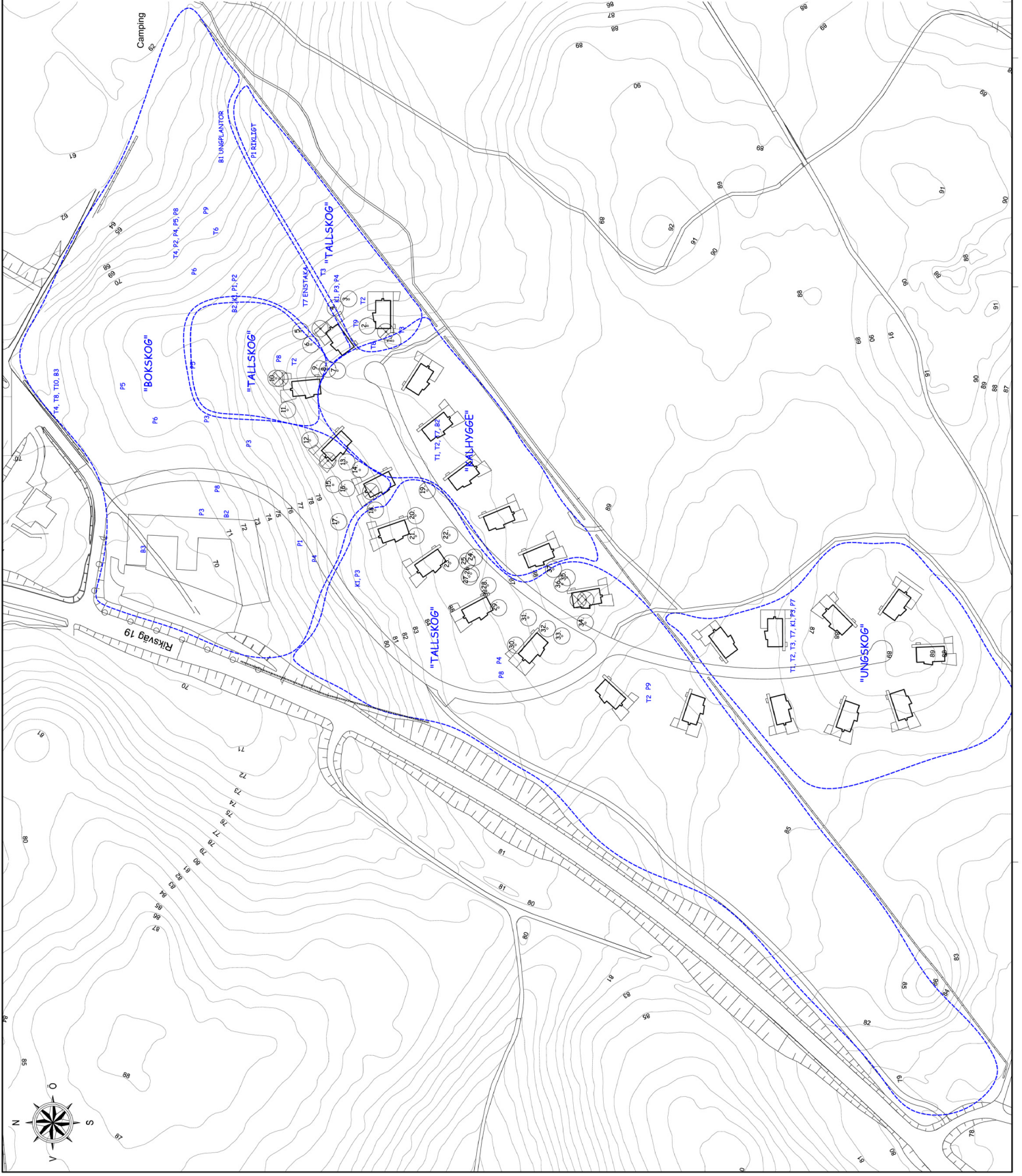
I separat förteckning, "Träd – inventering och värdering" upptas de befintliga träd som betraktas som fredade individer under den kommande exploateringen.

Växtförteckning – inventerade växter.

	Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Anmärkning	Observerad
T1	<i>Fagus sylvatica</i>	Bok		13-05-17
T2	<i>Pinus silvestris</i>	Tall		13-05-17
T3	<i>Quercus robur</i>	Skogsek		13-05-17
T4	<i>Acer platanoides</i>	Skogslönn	Plantor < 25 cm	13-05-17
T5	<i>Sorbus aucuparia</i>	Rönn	sly	13-05-17
T6	<i>Prunus avium</i>	Fågelbär	2 ex observerat	13-05-17
T7	<i>Betula verrocosa</i>	Vårtbjörk		13-05-17
T8	<i>Prunus padus</i>	Hägg	Vid bryn	13-08-17
T9	<i>Picea abies</i>	Gran	I allmänhet ungplantor	13-05-17
T10	<i>Carpinus betulus</i>	Avenbok	Vid bryn	13-06-25
B1	<i>Viburnum opulus</i>	Skogsolvon		13-05-17
B2	<i>Rubus idaeus</i>	Hallon		13-05-17
B3	<i>Salix caprea</i>	Sälg	Vid låglänta ytor	13-08-17
K1	<i>Lonicera periclymenum</i>	Skogskaprifol		13-05-17
P1	<i>Oxalis acetosella</i>	Harsyra	pH-värde 4,5-5,2	13-05-17
P2	<i>Stellaria holostea</i>	Buskstjärnblomma	(pH-värde 4,5-5,2)	13-05-17
P3	<i>Vaccinum myrtillus</i>	Blåbär	pH-värde 3,9-4,5	13-05-17
P4	<i>Majanthemum bifolium</i>	Ekorrbär		13-05-17
P5	<i>Cystopteris fragilis</i>	Stenbräken		13-05-17
P6	<i>Luzula pilosa</i>	Vårfryle		13-05-17
P7	<i>Calluna vulgaris</i>	Ljung	pH-värde 3,9-4,5	13-05-17
P8	<i>Trentalis europeaa</i>	Skogsstjärna		13-06-25
P9	<i>Galium saxatile</i>	Stenmåra		13-06-25

HÄNVISNINGAR

SIFFERKOD REFERERAR TILL VÄXTFÖRTECKNING
SIFFERKOD VID TRÄD REFERERAR TILL
TRÄDINVENTERING

Best. / Andringen avser	Datum	Sign.
Prelliminärhandling		
Tockabjör Brosarp 12:129 och del av 5:5		
TRÄDGÅRDSMÄSTARN Yvaretsvägen 80 - Bulby www.tradgardsmastarn.se		
Ansvarig	Per Christman	
Arbetsnr	2013-09-09	
Växthinventering		
Skala	1:1000 (A1)	
Projektnummer	L-13-006	

Trädinventering – värdering

Metod

Den metod som använts vid värderingen kallas "Alnarps modellen", som 2013 togs fram av Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning vid SLU Alnarp med samarbete från Glasgow University.

Metoden är tänkt att användas vid värdering av urbana träd och är en modell för att beräkna kostnaden för att reparera/återställa något som blivit skadat. Modellen bygger på den prisutveckling som finns för olika trädstorlekar i plantskolorna och värdet justeras

sedan endast på grund av eventuella skador eller minskad vitalitet, tills sist adderas ett schablonvärde för planterings och etableringskostnaden. Prisuppgifter har samlats in från sex olika plantskolor (tre tyska och tre svenska). Modellen bygger på mycket få parametrar som samtliga är väl förankrade i verkliga prissättningar av träd. Modellen bygger endast på objektiva värden, vilket gör att den kan fungera väl i rättsliga sammanhang där subjektiva värden ofta ifrågasätts.
Nr. hänvisar till markerat träd på ritning L-13-006.

Nr	Slakte	art	Sort	svenskt namn	Stamomfång cm	Höjd m	Krondiam	Totalt ersättningsvärde (exkl moms)
1	Pinus	sylvestris		0 tall	200	22	6	580 324 kr
2	Betula	pendula		0 björk	120	22	6	219 977 kr
3	Pinus	sylvestris		0 tall	260	26	7	980 748 kr
4	Pinus	sylvestris		0 tall	210	24	6	787 455 kr
5	Fagus	sylvatica		0 bok	240	29	10	1 126 518 kr
6	Pinus	sylvestris		0 tall	200	28	6	624 965 kr
7	Quercus	robur		0 ek	120	16	3	216 352 kr
8	Fagus	sylvatica		0 bok	160	16	6	438 090 kr
9	Quercus	robur		0 ek	65	12	3	58 595 kr
10	Pinus	sylvestris		0 tall	180	27	6	542 380 kr
11	Fagus	sylvestris		0 bok	240	28	8	985 703 kr
12	Pinus	sylvestris		0 tall	160	24	6	457 117 kr
13	Fagus	sylvatica		0 bok	180	27	8	633 666 kr
14	Quercus	robur		0 ek	120	20	3	199 709 kr
15	Fagus	sylvatica		0 bok	240	28	10	1 126 518 kr
16	Fagus	sylvatica		0 bok	140	28	8	383 329 kr
17	Fagus	sylvatica		0 bok	240	28	10	1 056 110 kr
18	Fagus	sylvatica		0 bok	180	26	8	633 666 kr
19	Quercus	robur		0 ek	160	24	5	473 385 kr
20	Betula	pendula		0 björk	120	24	6	206 229 kr

21	Pinus	sylvestris	0	tall		200	28	6	669 605 kr
22	Picea	abies	0	gran		120	21	4	374 109 kr
23	Fagus	sylvatica	0	bok		180	24	8	633 666 kr
24	Quercus	robur	0	ek		140	20	5	294 479 kr
25	Pinus	sylvestris	0	tall		160	24	5	371 408 kr
26	Quercus	robur	0	ek		150	24	6	390 058 kr
27	SAKNAS		0			0	0	0	#Saknas!
28	Pinus	sylvestris	0	tall		220	26	6	810 222 kr
29	Pinus	sylvestris	0	tall		220	26	6	864 237 kr
30	Fagus	sylvatica	0	bok		180	25	8	633 666 kr
31	Pinus	sylvestris	0	tall		200	25	6	714 245 kr
32	Pinus	sylvestris	0	tall		180	25	6	470 063 kr
33	Pinus	sylvestris	0	tall		250	27	7	1 116 008 kr
34	Pinus	sylvestris	0	tall		200	25	6	669 605 kr
35	Pinus	sylvestris	0	tall		210	18	6	787 455 kr
36	Pinus	sylvestris	0	tall		120	16	5	208 917 kr
37	Fagus	sylvatica	0	bok		120	15	6	264 028 kr
38	0	0	0	0		0	0	0	#Saknas!
39	0	0	0	0		0	0	0	#Saknas!
40	0	0	0	0		0	0	0	#Saknas!
41	0	0	0	0		0	0	0	#Saknas!
42	0	0	0	0		0	0	0	#Saknas!
43	0	0	0	0		0	0	0	#Saknas!